

Фантастика й фентезі в сучасному літературному процесі

**ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ У СУЧАСНОМУ ЛІТЕРАТУРНОМУ
ПРОЦЕСІ**

Рівень: магістратура / бакалаврат (філологічний факультет)

Форма навчання: очна / змішана (гібридна, онлайн-компонент у
Moodle)

Автор курсу: доц. Юлія Курилова

Обсяг: 3 кредити ЄКТС (90 годин)

Тривалість: 1 семестр

Мета курсу

Ознайомити студентів із теорією, поетикою та культурною функцією жанрів **фантастики** й **фентезі** у європейському, насамперед **польському літературному контексті**, розкрити механізми побудови фантастичних світів, способи репрезентації ідентичності, травми, утопії та постгуманістичних моделей у художньому дискурсі XX–XXI століття.

Завдання курсу

1. Сформувати уявлення про жанрову специфіку фантастики, фентезі, утопії та антиутопії.
2. Розкрити ключові концепти теорії фантастичного (імагінативність, світобудування, модуси реальності).
3. Ознайомити з польською школою фантастикознавства (С. Лем, А. Сапковський, О. Токарчук та ін.).
4. Навчити студентів аналізувати фантастичний текст у міждисциплінарній перспективі: філософській, соціальній, психологічній.
5. Розвинути критичне мислення щодо міфу, магії, технології та утопії як форм пізнання сучасного світу.

 Очікувані результати навчання

Після завершення курсу студент/студентка:

- розуміє особливості жанрової еволюції фантастики та фентезі;
- розрізняє поетики наукової фантастики, героїчного та урбан-фентезі, магічного реалізму;
- уміє інтерпретувати фантастичний твір у контексті європейської та польської культурної традиції;
- володіє навичками міжтекстового та наративного аналізу фантастичних текстів;
- здатен/здатна застосовувати інструменти сучасної літературної критики (гендерної, постколоніальної, еко-, медіа-орієнтованої).

 Основні тематичні блоки

1. **Теорія фантастичного:** поняття неможливого, “**suspension of disbelief**”, міфопоетика.
2. **Польська традиція фантастики:** С. Лем, А. Сапковський, Я. Дука, О. Токарчук.
3. **Утопія, антиутопія, трансгуманізм:** межі людського і постлюдського.
4. **Феміністичні та етичні виміри фантастики.**
5. **Urban fantasy і медіальна експансія жанру:** література, кіно, ігри, комікси.

💡 Методи навчання

- інтерактивні лекції та семінари (онлайн / офлайн);
- брейнштурмінг, картографування світів;
- аналітичні есе, презентації, дебати;
- цифрові інструменти (**Moodle**-тести, **Padlet**, **Miro**, **StoryMapJS**).

Форми контролю

- модульні тести (**2 × 20** запитань);
- аналітичне есе (до **2000** слів);
- творчий проєкт;
- підсумковий залік / іспит (тест + усна відповідь).

Інформаційні ресурси

- **Biblioteka Narodowa (Polona.pl)**
- **Wolne Lektury** (<https://wolnelektury.pl>)
- **OAPEN Library** (<https://library.oapen.org>)
- **ResearchGate, JSTOR, Project MUSE**
- Електронна бібліотека ЗНУ (<http://library.znu.edu.ua>)

[Сучасні обличчя польського фентезі: Інтерв'ю з Анною Каньтох і Робертом Веґнером - Блог YAKAB...](#)

